

Oponentský posudok k habilitačnému konaniu kameramana Mgr. Richarda Žolka, ArtD.

Mgr. Richard Žolko, ArtD patrí k poslednej generácii kameramanov, ktorí zažili ešte éru 35mm filmu a produkciu filmov v štúdiách na bratislavskej Kolibe. Práca s filmom, ako surovinou, pozitívne ovplyvnila jeho obrazové videnie, prácu so svetlom ako aj prípravu na záber, pretože to vyžadovalo dôkladnú prípravu bez plytvania. Jeho práca je presná a dôsledná. Patrí k všestranným kameramanom, ktorý dokážu obrazovo obohatiť hraný, dokumentárny film, ale aj reklamu či videoklip.

Mgr. Richard Žolko, ArtD predkladá k habilitačnému konaniu súbor filmov: celovečerný hraný film „*Babie leto*“, réžia Gejza Dezorz, celovečerný dokumentárny film „*Teatro Tatro*“, réžia René Zabloudil, stredometrážny TV film „*Ako som prežil – ruku na to*“ a krátky hraný film „*Dvanásty symbol*“, réžia Gejza Dezorz.

Film „*Babie leto*“ je Žolkov hraný debut a je podľa mňa aj jeho najlepším. Dej filmu je klasickým dramatickým príbehom o pomste jedného muža. Kamera zohráva úlohu veľmi výrazného a výtvarného prvku v celom filme. Atmosféry a prostredia, v ktorých je film snímaný podporujú jej dôležitú rolu, sú veľmi precízne kameramanom vybrané. Dej prebieha primárne v pochmúrnych interiéroch, v baroch alebo bytoch, ktoré navodzujú dramatickú atmosféru a zároveň pôsobia reálne. Je tu výrazná práca so svetlom, podporená využívaním reálnych zdrojov svetla. Použitie objektívov s dlhým ohniskom vytvára pocit hĺbky priestoru a podporuje napätie. Veľké detaily upriamujú pozornosť diváka a pomáhajú režisérovi gradovať dej. Najmä pri scéne, ktorá sa odohráva v bare Harlequeen, využíva Žolko svoje veľké skúsenosti z reklamnej práce a vytvára dokonalý čistý obraz. Exteriéry filmu vytvárajú prostredníctvom obrazu hmatateľný pocit dusného, horúceho babieho leta. Dramatickosť situácie podporuje kameraman obrazom snímaným kamerou z ruky. Vytvoreným napätím sa snaží diváka vtiahnuť do deja filmu. Kamera v tomto filme je jedným z najvýraznejších filmových prvkov.

Film „*Ako som prežil – ruku na to*“ je dramatický komorný príbeh režiséra Gejzu Dozorsa. Žolko v ňom pracuje s farebnosťou prostredí, ktoré posúva do chladných tónov a tým podporuje intimitu príbehu. Vytvorenie atmosféry v nemocnici a následne v liečebni pôsobí veľmi reálne a zároveň ukazuje chladnosť a neosobnosť priestorov, do ktorých sa hlavný hrdina dostal. Dlhšie zábery nechávajú divákovi čas a priestor na vcítenie sa do pocitov postáv. Je škoda, že jednoduchý príbeh a pravdepodobne aj produkčné možnosti nedali Žolkovi väčší kameramanský priestor.

Celovečerný dokumentárny film „*Teatro Tatro*“ režiséra Reného Zabloudila mapuje cestu jedného výnimočného divadelného spolku. Film je vyskladaný z archívnych materiálov, výpovedí hercov a divadelných predstavení. Žolkovi sa veľmi dobre

podarilo spojiť archívne zábery a fotografie so súčasnosťou a vytvoriť jednotný nerušený obraz. Kamera nás vťahuje do zákulisia divadla, kde sa kameramanovi podarilo vycytiť atmosféru v priestore a zachytiť množstvo neopakovateľných situácií. Z práce cítiť, že sa Žolkovi podarilo splynúť s tímom hercov, vybudovať si dôveru a priblížiť sa im ľudsky natoľko, že mu umožnili snímať ich nielen pri ich prípravách na predstavenie, ale ukazuje nám aj ich chvíle oddychu a sústredenia. Rozhovory s hercami sú až na jedného, čo mi príde ako škoda, snímané v reálnych prostrediach divadla a tak nepôsobia rušivo a nechávajú nás v atmosfére priestoru. Tieto zábery veľmi dobre dopĺňajú zábery z ciest, ktoré si herci točili sami.

Krátky film „Dvanásť symbol“ je ďalším projektom s režisérom Gejzom Dozorsom. Je to dramatický príbeh s prvkami náboženskej mystiky, plný napätia a dynamiky, ktoré podporuje hlavne Žolkova moderná kamera. Jedná sa o vymyslený a prepracovaný štýl filmového rozprávania obrazom. Kameraman pracuje hlavne so svetlom, ako jedným z hlavných vyjadrovacích prvkov. Väčšina príbehu sa odohráva v noci s reálnymi zdrojmi svetla, ale zároveň veľmi dobre dosvietené kameramanom. Dramatická scéna v pitevne je strihovou mozaikou výrazných detailov a rakurzov kamery, podporená svetelnými efektami. Účelovo sa používa aj kamera z ruky, napríklad v scéne na cintoríne a tak je divák vtiahnutý do magickej cirkevnej mystiky príbehu.

Richard Žolko patrí ku generácii kameramanov, ktorá vyšla ešte z kolibských ateliérov. Spolupracoval v tej dobe na množstve kvalitných filmov a aj tieto skúsenosti z tých čias si preniesol do svojej tvorby. Má veľké skúsenosti s výrobou reklám, kde mal možnosť vždy využívať najmodernejšiu techniku a za ktoré získal aj viacero ocenení KAMERA. Je všestranným kameramanom, ktorý dokáže svojou prácou podporiť a obohatiť nielen reklamu, ale aj hraný či dokumentárny film. Svoje skúsenosti už niekoľko rokov odovzdáva na škole mladej generácii kameramanov. Pod jeho pedagogickým vedením vyrástli na škole kameramani, ktorí v tejto dobe formujú a udávajú smer tejto profesie ďalej.

Habilitačnú prácu Mgr Richarda Žolka navrhujem postúpiť k obhajobe a po jej úspešnom priebehu odporúčam udeliť habilitantovi akademický titul docent.

V Bratislave 20.4. 2016

Mgr. Ján Meliš